

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ (Λουκ. 16, 19-31)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στο Νεοχώρι Άρτας, στις 30/10/1994)

1. Η ζωή των "έξω"

Σήμερα το Ευαγγέλιο μας μίλησε για ένα πλούσιο και ένα φτωχό.

Και για μεν τον πλούσιο δεν αναφέρει όνομα. Ενώ για τον φτωχό λέει ότι ήταν «ο Λάζαρος».

Μέσα στο Ευαγγέλιο και αυτό ακόμη έχει σημασία. Γιατί οι πλούσιοι χάνουν την προσωπικότητά τους. Δεν δίνουν σημασία στο τι άνθρωποι είναι. Αλλά στο πόσα έχουν. Και εμείς συνηθίζουμε να λέμε.

-Αυτός είναι «παραλής». Έχει παράδες πολλούς. Έχει σπίτι μεγάλο. Έχει αυτοκίνητο πρώτης τάξεως. Έχει καταθέσεις. Έχει, έχει...

Γιατί λέμε αυτά; Επειδή δεν έχουμε κάτι περισσότερο και καλύτερο να πούμε για τον άνθρωπο αυτό. Γιατί στην πορεία της ζωής του, το κυνήγι των επιγείων αποκτήσεων τον γοήτευσε τόσο πολύ, που ξέχασε να αγωνιστεί να γίνει «άνθρωπος». Με όνομα, με προσωπικότητα.

Και ο Κύριός μας παρέλειψε επίτηδες το όνομα, για να μας δείξει ότι πολλές φορές ο πλούτος κάνει τους ανθρώπους να χάνουν την προσωπικότητά τους. Αποκτούν πράγματα, αλλά χάνουν ανθρωπιά και πνευματική υπόσταση.

Ο πλούσιος «ενεδιδύσκετο πορφύραν και βύσσον». Φορούσε τα καλύτερα ρούχα που κυκλοφορούσαν. Στολιζόταν όμορφα. Όλος ο κόσμος θαύμαζε τα ρούχα του, όχι την προσωπικότητά του. Και «ευφραίνετο καθ' ημέραν λαμπρώς» Ολόκληρη η μέρα του ήταν ένα διαρκές γλέντι. Διασκεδάζε πολύ.

Αλλά με αυτά τα λόγια ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός θέλει να μας πει: «Προσέξτε. Δεν είναι απλό ζήτημα ότι ένας άνθρωπος ντύνεται όσο μπορεί πιο καλά. Δεν είναι απλό το ζήτημα ότι ένας άνθρωπος προσπαθεί όλη την ημέρα να διασκεδάσει. Αυτά τα πράγματα είναι μία μαρτυρία για τον άνθρωπο. Μαρτυρία ότι χωρίς αυτά αισθάνεται κενός, κούφιος, άδειος. Και προσπαθεί να γεμίσει τον εαυτό του με τα "έξω", γιατί του λείπουν τα "μέσα"». Παρακάτω,

ο Κύριος και εξηγεί ποία είναι τα “μέσα”.

Έξω από το σπίτι του πλούσιου, καθόταν ένας φτωχός. Κουρελιάρης. Βρωμιάρης. Γεμάτος πληγές. Δεν είχε τίποτε να φάει. Έψαχνε στα σκουπίδια του αρχοντικού για να βρει κάτι να βάλει στο στόμα του. «Από των ψιχίων των πιπτόντων από της τραπέζης του πλούσιου». Και ο πλούσιος δεν καταδεχόταν να του ρίξει μια ματιά. Δεν καταδεχόταν να ασχοληθεί με το πρόσωπο αυτό. Ίσως να του ήταν και ενοχλητικός, λόγω της βρωμιάς του.

2. Τι μου λες; Εγώ άλλο περιμένω

Έτσι λοιπόν περνούσε ο χρόνος. Ο πλούσιος «ευφραίνεται καθ’ ημέραν λαμπρώς» και κάθε ημέρα αλλάζει κουστούμια. Απ’ έξω όλα ωραία. Από μέσα μηδέν. Αλλά τι τον ενδιαφέρει; Δεν σκοτίζεται για τίποτε επειδή μένει σε κάποιες απλοϊκές σκέψεις που κάνουμε και εμείς σήμερα. Τι λέμε; «Αξία έχει να περνάς καλά. Έχουμε ακόμα πολλά χρόνια μπροστά μας. Μετά ποιός ξέρει τι γίνεται...» και μένουμε κολλημένοι στα παρόντα.

Αλλά αδελφοί μου, κάτι ξεχνάμε. Οι ημέρες μας προχωρούν γρήγορα και εμείς ημέρα με την ημέρα αλλάζουμε. Λέει ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός: «Έχετε δει τα χωράφια; Στην αρχή είναι καταπράσινα. Όταν αρχίζουν και ασπρίζουν τα κριθάρια, τι λέμε; Θέλουν θερισμό. Και το κεφάλι του ανθρώπου όταν αρχίζει και ασπρίζει, τι μας θυμίζει; Ότι έρχεται ένας άλλος θερισμός. Έρχεται η φθορά, ο θάνατος».

Τι σημαίνει φθορά; Λέει η Αγία Γραφή: «Ο Δαυίδ ο βασιλιάς, θέλοντας να αμείψει ένα καλόψυχο γέροντα, τον Βεεζερλί, που του είχε συμπαρασταθεί όταν τον καταδίωκαν οι εχθροί του, του πρότεινε:

-Μην κάθεσαι μοναχός σου. Έλα να σε πάρω στα ανάκτορα. Να ζήσεις μαζί μου, αναπαυμένος, ευχαριστημένος.

Απάντησε ο γεροντάκος:

-Τι να κάνω βασιλιά μου εγώ στα ανάκτορα; Να φάω; Δεν καταλαβαίνει πια η γλώσσα μου διαφορά στα φαγητά. Να δω τα ωραία των ανακτόρων; Δεν βλέπω. Να ακούσω τα τραγούδια που λέτε στο παλάτι; Δεν ακούω; Και να σου πω κάτι; Εγώ τώρα ένα περιμένω. Να κλείσω μια ημέρα τα μάτια μου και να με βάλουν δίπλα στον πατέρα μου. Και δεν δέχθηκε να πάει στα ανάκτορα»

Αυτός ο σοφός γέρος θυμόταν την φθορά. Είχε μάτια και την έβλεπε. Μερικοί

άνθρωποι, έχουν μάτια, αλλά δεν την βλέπουν και δεν την θυμούνται. Αλλά η φθορά προχωρεί. Τα μαλλιά ασπρίζουν και αρχίζουν και πέφτουν. Τα μάτια δεν βλέπουν, χρειάζονται γυαλιά και τα αυτιά ακουστικά. Και θα ρθει μια ημέρα ένα τέλος. Τι είναι αυτό το τέλος;

«Απέθανε ο πλούσιος και ετάφη». Απέθανε και ο φτωχός Λάζαρος.

Αλλά για κοιτάξτε μια διαφορά:

Τον μεν Λάζαρο, τον πήραν οι άγγελοι του Θεού και τον πήγαν στους κόλπους του Αβραάμ. Στην αγκαλιά του Αβραάμ. Στον Παράδεισο. Πέθανε και ο πλούσιος και τον πήραν οι άνθρωποι. Όχι άγγελοι. Και τον πήγαν σε ένα τάφο. Τον έβαλαν στο χώμα.

Εμείς βέβαια, όταν δούμε τον Λάζαρο να πεθαίνει και τον πλούσιο να πεθαίνει, λέμε: «Έτσι είναι ο κόσμος. Ένας-ένας φεύγει. Όλοι θα πεθάνουμε. Καλότυχος ο πλούσιος, όλη του τη ζωή ήταν χορτασμένος. Του έγινε και μια ωραία κηδεία. Τι άλλο ήθελε;» Αυτά είναι τα ανθρώπινα λόγια, αλλά υπάρχει ένα «αλλά». Ποιό είναι το «αλλά;»

Λέει ο Χριστός, ότι ο Λάζαρος πήγε στην αγκαλιά του Αβραάμ. Και ο πλούσιος στην κόλαση. Στον τόπο της βασάνου. «Ποιός ξέρει;» λέμε εμείς όταν μας πουν τίποτε για κόλαση και για Παράδεισο. Ποιός τα είδε αυτά; Ποιός τα ξέρει;»

Απάντηση: Εκείνος που είναι και εδώ και εκεί πάνω στον ουρανό, τα ξέρει καλά. Ποιός είναι αυτός; Ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός. Θεός αληθινός, ήρθε από τον ουρανό στη γη, αλλά δεν ήταν ποτέ μόνο στη γη. Ήταν ταυτόχρονα και στον θρόνο του Πατέρα του. Αυτός λοιπόν που βλέπει παρελθόντα, παρόντα και μέλλοντα, ορατά και άορατα, υλικά και πνευματικά, αυτός μας λέγει ότι μετά τον θάνατο αλλάζει το σκηνικό. Και εκείνος που ήταν καλότυχος εδώ, άμα δε φρόντισε να ζήσει με καλωσύνη, ανθρωπιά, υποταγή στο θέλημα του Θεού, αν δεν έκανε αγώνα πνευματικό να προτιμάει τα επουράνια από τα επίγεια, και να προτιμάει τον Θεό από το γλέντι και την ανηθικότητα που τέρπει την σάρκα, τότε δεν θα είναι καλότυχος εκεί.

Ο πλούσιος λοιπόν, ευρισκόμενος εν μέσω βασάνων και οδυνόμενος στις φλόγες της κολάσεως ψάχνει να βρει την αλήθεια. Σηκώνει τα μάτια του και βλέπει σε μια τεράστια απόσταση τον πατέρα Αβραάμ, την ελπίδα, την χαρά όλων. Για ποιόν δεν είναι χαρά ο πατέρας του και μάλιστα ο πατέρας ο εκλεκτός του Θεού; Ο ευλογημένος του Θεού; Βλέπει και τον Λάζαρο στην αγκαλιά του Αβραάμ. Και βάζει τις φωνές:

-Πατέρα μου, που μέσω των απογόνων σου με γέννησες, κοίταξε τι αθλιότητα έχω τώρα. Λυπήσου με! Δεν ζητώ μεγάλο πράγμα. Στείλε τον Λάζαρο, μου

βάλει με το δάχτυλό του μία σταγόνα νερό στο στόμα. Τέτοια οδύνη που έχω και αυτό το τοςουλάκι, θα είναι για μένα παρηγοριά.

3. Το πολύτιμο δίδαγμα

Αυτή είναι η αλλαγή του σκηνικού που γίνεται ανάλογα με τα έργα μας. Και ο πατέρας Αβραάμ, ο εύσπλαγχνος, δεν γυρίζει το πρόσωπο αλλού, όπως το γύριζε ο πλούσιος για τον Λάζαρο όταν τον έβλεπε βρωμιάρη. Αλλά του απαντάει:

-Τέκνον! Παιδάκι μου...

Τι ωραία που του λέει «παιδάκι μου». Γιατί ο πλούσιος είχε παιδικά μυαλά, σ' όλη του τη ζωή. Το παιδάκι τι κάνει; Παίζει και δεν σκέπτεται το μέλλον. Ο πατέρας σκέπτεται το μέλλον και το στέλνει στο σχολείο. Το παιδάκι σκέπτεται μόνον το παρόν. Γι' αυτό ο άνθρωπος που σκέπτεται μόνον το παρόν, έχει παιδικά μυαλά. Και τουλάχιστον να έχει λίγη αθωότητα και καλωσύνη όπως έχει το παιδάκι, κάτι διορθώνεται. Ε, τότε είναι τουλάχιστον ένα καλό παιδάκι, που του αξίζει συμπόνια. Αλλά για φανταστείτε να έχει παιδικά μυαλά και πονηρό και κακό ήθος... Τι φοβερό πράγμα!

-Τέκνον, λέει ο Αβραάμ, βλέπεις τι απόσταση μας χωρίζει. Δεν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ μας. Μη ξεχνάς όμως ότι τελικά εσύ έκανες τις επιλογές σου. Απόλαυσε τα αγαθά σου στην πρόσκαιρη ζωή. Και τώρα πονάς και βασανίζεσαι. Το κεφάλι σου φταίει παιδί μου, όχι άλλος.

Με τα λόγια αυτά ο πατέρας μας Αβραάμ ξύπνησε τη συνείδηση του πλούσιου που μέχρι τότε κοιμόταν. Και εκείνος του είπε:

-Πατέρα Αβραάμ, αφού δεν μπορεί να ρθει εδώ ο Λάζαρος, στείλ' τον τουλάχιστον στο σπίτι του πατέρα μου. Είναι εκεί άλλα πέντε αδέρφια μου. Ζουν με τον ίδιο τρόπο που έζησα εγώ. Να τους πει μία κουβέντα, μήπως και βάλλουν μυαλό. Να μην έρθουν και αυτοί εδώ, στον τόπο της βασάνου.

Ο πλούσιος, στην κόλαση, θυμήθηκε τα αδέρφια του και τα πόνεσε να μην πάνε στον τόπο της βασάνου. Εμείς, εδώ, μέσα στην Εκκλησία που ελπίζουμε στην απόκτηση της αιώνιας χαράς στην αγκαλιά του Πατέρα μας, του νέου Αβραάμ, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, θυμόμαστε τον αδελφό μας που βαδίζει για τον τόπο της βασάνου; Θυμόμαστε την αδελφή μας, το παιδί μας, τον φίλο μας; Τους φωνάζουμε; Τους λέμε τίποτε;

Εμείς ζούμε χωρίς να έχουμε δει τα μετά θάνατον. Και γι' αυτό αφού δεν έχουμε δοκιμάσει στο πετσί μας την τιμωρία της κολάσεως, παρότι ερχόμαστε στην Εκκλησία, και δοξολογούμε έστω τον Θεό, τα παίρνουμε λιγάκι ελαφρά. Αλλά ο Διδάσκαλός μας, εκείνος που είναι και εκεί και εδώ κάτω στη γη κοντά μας, ο Χριστός, το φως του κόσμου μάς λέγει: «Θα αλλάξει το σκηνικό. Και η αλλαγή θα είναι τραγική. Μην τα παίρνετε αυτά ελαφρά. Ζήσετε με συνέπεια το άγιο Ευαγγέλιο. Πιστέψατε και υπακούσατε στο λόγο του Θεού».

Εκείνος που σταυρώθηκε για μας δεν είναι ποτέ δυνατόν να μας γελάει.

Απάντησε ο Αβραάμ στον πλούσιο:

-Δεν χρειάζεται να αναστηθεί ο Λάζαρος και να πάει να μιλήσει στ' αδέρφια σου. «Έχουσι Μωυσέα και τους προφήτας, ακουσάτωσαν αυτών». Έχουν τις άγιες γραφές. Έχουν Εκκλησία, έχουν παπάδες, έχουν πνευματικούς οδηγούς. Το φως του Χριστού είναι απλωμένο σε όλη γη. Πού απολογία για την αδιαφορία μας; Τι δεν ξέρουμε; Λίγο-πολύ όλα είναι γνωστά. Ας προσπαθήσουμε λοιπόν να εφαρμόσουμε όσο μπορούμε με περισσότερη συνέπεια τα ιερά λόγια του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Οι πτωχοί, με την υπομονή. Οι πλούσιοι με την καλωσύνη, την αγάπη, την πίστη, την ταπείνωση. Φροντίζοντας όλοι μας για τον «έσω άνθρωπο». Όχι για τα «έξω». Αμήν.-